

Dosarul nr. 1ra-373/2021
(1ra-2244/2020)

Curtea Supremă de Justiție
DECIZIE

03 februarie 2021

mun. Chișinău

Colegiul penal în următoarea componență:

Președinte – Diaconu Iurie,

Judecători – Guzun Ion, Catan Liliana,

examinând admisibilitatea recursului ordinar declarat de către avocatul Natalia Uncu în numele inculpatului, prin care solicită casarea deciziei Colegiului penal al Curții de Apel Bălți din 21 iulie 2020, în cauza penală, în privința lui

Savciuc Alexandr XXXXX, născut la XXXXX.

Termenul examinării cauzei:

Instanța de fond de la 14.10.2019 până la 03.03.2020;

Instanța de apel de la 06.05.2020 până la 21.07.2020;

Instanța de recurs de la 29.10.2020 până la 03.02.2021.

a c o n s t a t a t :

1. Prin sentința judecătoriei Bălți, sediul central din 03 martie 2020, Alexandr Savciuc a fost recunoscut vinovat de comiterea infracțiunii prevăzute de art. 186 alin. (2) lit. d) Cod penal, și în coroborare cu prevederile art. 364¹ alin. (8) Cod de procedură penală, i s-a aplicat pedeapsă penală sub formă de închisoare pe un termen de 1 an.

Potrivit art. 84 alin. (4) Cod penal, prin cumul parțial al pedepselor aplicate prin sentința dată și sentința Judecătoriei Bălți din 18 aprilie 2019, i s-a stabilit definitiv lui Alexandr Savciuc pedeapsa cu închisoare pe un termen de 5 ani.

În temeiul art. 72 alin. (4) Cod penal, pedeapsa închisorii s-a dispus a fi executată în penitenciar de tip semiînchis.

S-a încasat de la Alexandr Savciuc în beneficiul părții vătămate Antonina Sarova prejudiciul material în sumă de 2 810 lei.

2. Pentru a pronunța sentința, instanța de fond a constatat că, Alexandr Savciuc având scopul sustragerii pe ascuns din averea proprietarului, în mod intenționat, dându-și seama de caracterul prejudiciabil al acțiunilor sale, prevăzând consecințele, admitând și dorind survenirea lor, la data de 16 martie 2019 în perioada de timp de la ora 09:30 până la 11:30, aflându-se în regiunea stației de transport obștesc

„Steluța” din str. Decebal, mun. Bălți, profitând de faptul că pensionara Antonina Sarova, i-a încredințat geanta ei de dame în care se afla pensia pentru limita de vârstă în mărime 2 810 lei, pe care ultima a primit-o de la oficiul poștal, pe ascuns din geanta indicată supra, a sustras bani în mărime de 2 810 lei, cauzându-i părții vătămate un prejudiciu material în proporții considerabile.

Pe baza stării de fapt expuse mai sus, confirmată de probele administrate, instanța a reținut că, în drept, faptele inculpatului Alexandr Savciuc întrunesc elementele constitutive ale infracțiunii prevăzute la art. 186 alin. (2) lit. d) Cod penal, după indicii calificativi: *furtul, adică sustragerea pe ascuns a bunurilor altei persoane, cu cauzarea daunei în proporții considerabile.*

3. Inculpatul Alexandr Savciuc a contestat cu apel sentința, solicitând casarea parțială a sentinței contestate și pronunțarea unei noi hotărâri în latura pedepsei, prin care să-i fie aplicată o pedeapsă ținând cont de prevederilor art. 79 și 90¹ Cod penal.

Apelantul a solicitat să fie luat în considerație faptul că el a colaborat cu ancheta, a dat declarații și s-a căit sincer în cele comise, este unicul întreținător în familie, tatăl este pensionar, mama invalid de gradul II și părinții au nevoie de prezența lui și ajutorul lui.

4. Prin decizia Colegiului penal al Curții de Apel Bălți din 21 iulie 2020, apelul declarat de către inculpat a fost respins ca fiind nefondat, cu menținerea sentinței fără modificări.

4.1. În partea descriptivă a deciziei instanța de apel a indicat că, motivele invocate de apelant sunt neîntemeiate, or, la emiterea sentinței de către prima instanță nu a fost comisă nicio eroare de fapt și de drept la individualizarea și stabilirea pedepsei inculpatului.

Instanța de apel a menționat că, prima instanță la stabilirea pedepsei inculpatului a ținut cont pe deplin de prevederile legale, criteriile generale de individualizare a pedepsei penale și în raport cu circumstanțele concrete ale cauzei date, și personalitatea inculpatului, corect a ajuns la concluzia numindu-i acestuia o pedeapsă echitabilă, în strictă conformitate cu dispozițiile Părții generale a Codului penal.

Astfel, ținând cont de circumstanțele cauzei, gravitatea infracțiunii comise, care potrivit art. 16 Cod penal, face parte din categoria celor mai puțin grave, recunoașterea vinei prin conștientizarea pericolului faptei comise, căința sinceră, comportarea inculpatului după consumarea infracțiunii, anterior a comis infracțiuni analogice, concluziile necesare pentru sine nu și le-a făcut și a comis din nou infracțiune similară, instanța de apel a conchis că, instanța de fond justificat a ajuns la concluzia că,

corectarea și reeducarea inculpatului este posibilă prin aplicarea unei pedepse cu închisoare.

În aceste circumstanțe, instanța de apel a respins solicitarea inculpatului privind aplicarea prevederilor art. 79 și art. 90¹ Cod penal, pe motiv că este unicul întreținător al familiei, având la întreținere tată pensionar și mama invalid de gradul II, or, aceste circumstanțe nu pot fi considerate ca fiind circumstanțe atenuante excepționale, reieșind și din faptul că Alexandr Savciuc anterior fiind condamnat la pedepse cu închisoarea cu executarea reală a acestora, concluziile necesare pentru sine nu și le-a făcut și nu a mers pe calea corijării.

Astfel, instanța de apel a ajuns la concluzia că prima instanță corect, legal și întemeiat a aplicat în privința inculpatului o pedeapsă sub formă de închisoare, pedeapsă fiind echitabilă în raport cu circumstanțele cauzei.

5. Decizia instanței de apel este atacată cu recurs ordinar de către avocatul Natalia Uncu în numele inculpatului prin care solicită casarea acesteia, rejudecarea cauzei și pronunțarea unei noi hotărâri prin care inculpatului să îi fie stabilită o pedeapsă mai blândă în temeiul art. 79 și 90¹ Cod penal.

În susținerea celor solicitate, avocata indică circumstanțe similare celor menționate în cererea de apel declarată de către inculpat, și anume: *a colaborat cu ancheta, a dat declarații și s-a căit sincer în cele comise, este unicul întreținător în familie, tatăl este pensionar, mama invalid de gradul II și părinții au nevoie de prezența lui și ajutorul lui, circumstanțe agravante nu au fost stabilite.*

6. Examinând admisibilitatea în principiu a recursului declarat, în raport cu materialele cauzei și ținând cont de opinia procurorului expusă în referință, Colegiul penal concluzionează inadmisibilitatea acestuia din următoarele considerente.

Din textul recursului rezultă că, recurentul este de acord cu starea de fapt stabilită de instanțele de judecată, precum și cu încadrarea juridică a acțiunilor săvârșite de către inculpatul Alexandr Savciuc și din aceste considerente, instanța de recurs nu se va expune asupra acestor aspecte, dar avocata Natalia Uncu își exprimă dezacordul cu pedeapsa aplicată, astfel semnalând temeiul de casare stipulat de art. 427 alin. (1) pct. 10) Cod de procedură penală, care prevede că hotărârile instanței de apel pot fi supuse recursului pentru a repara erorile de drept comise de către instanțele de fond, în cazul când s-au aplicat pedepse individualizate contrar prevederilor legale.

Însă, instanța de recurs consideră că, pedeapsa individualizată inculpatului, corespunde atât principiului proporționalității, cât și scopului pedepsei penale.

Reieșind din prevederile art. 61 Cod penal, pedeapsa penală este o măsură de constrângere statală și un mijloc de corectare și reeducare a condamnatului, care are drept scop restabilirea echității sociale, corectarea condamnatului, precum și

prevenirea săvârșirii de noi infracțiuni, atât din partea acestuia, cât și din partea altor persoane.

Potrivit art. 75 alin. (1) Cod penal, la stabilirea categoriei și termenului pedepsei penale, instanța de judecată ține cont de gravitatea infracțiunii săvârșite, de motivul acesteia, de persoana celui vinovat, de circumstanțele cauzei care atenuează ori agravează răspunderea, de influența pedepsei aplicate asupra corectării și reeducării vinovatului, precum și de condițiile de viață ale familiei acestuia.

La caz, Colegiul penal constată că, infracțiunea săvârșită de către inculpat, este prevăzută de art. 186 alin. (2) lit. d) Cod penal și se pedepsește cu amendă în mărime de la 650 la 1350 unități convenționale sau cu muncă neremunerată în folosul comunității de la 180 la 240 de ore, sau cu închisoare de până la 4 ani.

Conform art. 16 alin. (3) Cod penal, infracțiuni mai puțin grave se consideră faptele pentru care legea penală prevede pedeapsa maximă cu închisoare pe un termen de până la 5 ani inclusiv. Astfel, instanța de recurs remarcă că, inculpatul a săvârșit o infracțiune mai puțin gravă.

Subsecvent, instanța de recurs ordinar susține că, inculpatul a beneficiat de o reducere cu o treime a limitelor de pedeapsă prevăzute de art. 364¹ Cod de procedură penală, or, până la începerea cercetării judecătorești, a declarat personal prin înscris autentic, că recunoaște săvârșirea faptelor indicate în rechizitoriu și a solicitat ca judecata să se facă pe baza probelor administrate în faza de urmărire penală.

Așadar, în concluzie Colegiul penal statuează că, instanța de apel corect a stabilit pedeapsa inculpatului, conducându-se de principiul individualizării pedepsei (art. 7 Cod penal) în coroborare cu criteriile generale de individualizare a pedepsei art. 75 alin. (1) Cod penal și art. 364¹ Cod de procedură penală.

Cu referire la alegațiile avocatului privind aplicarea unei pedepse neprivative de libertate inculpatului cu aplicarea prevederilor art. 79 Cod penal, Colegiul penal conchide că conform prevederilor art. 79 Cod penal, stabilirea pedepsei sub limita minimă sau a unei pedepse mai blânde, care nu este prevăzută în sancțiunea articolului corespunzător din Codul penal, în baza căruia este încadrată infracțiunea, se admite luând numai în considerare personalitatea vinovatului în cazul existenței circumstanțelor excepționale, legate de scopul, motivele, rolul vinovatului și comportamentul acestuia până la săvârșirea infracțiunii, în timpul și după săvârșirea infracțiunii.

Astfel, se înțelege că la aplicarea art. 79 Cod penal, trebuie să existe ori în împrejurările în care s-a derulat fapta infracțională, ori în datele privind personalitatea infractorului, circumstanțe, împrejurări, particularități, situații sau stări de lucruri, care constituie excepție de la starea obișnuită a lor ori a personalității inculpatului.

Împrejurările obișnuite sunt cele care predomină și caracterizează majoritatea cetățenilor și nu pot fi considerate excepționale. Ca excepționale, instanța urmează să stabilească astfel de împrejurări care micșorează esențial gravitatea faptei și a consecințelor ei, precum și date privind personalitatea făptuitorului (*grad de invaliditate - I, II, persoana cu dezabilitați severe și accentuate, merite deosebite față de societate, alte circumstanțe de importantă majoră*).

Căința sinceră a inculpatului, recunoașterea vinovăției, lipsa circumstanțelor agravante și faptul că nu se află la evidența medicului narcolog și psihiatru nu pot fi considerate ca circumstanțe excepționale.

Astfel, stabilirea duratei ori a cuantumului pedepsei de către instanța de judecată într-un caz concret, se face în raport cu gravitatea infracțiunii săvârșite și cu pericolozitatea infractorului, care se evaluează după următoarele criterii: împrejurările și modul de comitere a infracțiunii, precum și mijloacele folosite, starea de pericol creată pentru valoarea ocrotită, natura și gravitatea rezultatului produs sau a altor consecințe ale infracțiunii, motivul săvârșirii infracțiunii și scopul urmărit, conduita după săvârșirea faptei și în cursul procesului penal, nivelul de educație, vârsta, starea de sănătate, situația familială și socială etc.

De asemenea, Colegiul penal reamintește că, chestiunea de individualizare a pedepsei este un proces obiectiv, de evaluare a tuturor elementelor circumscrise faptei și autorului, având ca finalitate stabilirea unei pedepse în limitele prevăzute de sancțiunea articolului din Codul penal, în baza căruia a fost condamnat inculpatul.

Instanța de recurs ordinar reține că, solicitarea avocatului privind aplicarea unei pedepse neprivative de libertate sau condamnarea cu suspendarea parțială a executării pedepsei cu închisoare, care de fapt nici nu a fost motivată de către recurent, este neîntemeiată, or, doar faptul că avocatul nu este de acord cu pedeapsa stabilită inculpatului, considerând-o prea aspră, nu poate servi ca circumstanță pentru aplicarea în privința lui Alexandr Savciuc a unei pedepse neprivative de libertate.

Totodată, Colegiul penal susține poziția instanței de apel care a menționat că, „(...) inculpatul anterior a comis infracțiuni similare, concluziile necesare pentru sine nu și le-a făcut și a comis din nou infracțiune similară (...)”, astfel, concluzia instanțelor de fond precum că, corectarea și reeducarea inculpatului este posibilă prin aplicarea unei pedepse cu închisoare este una întemeiată.

Mai mult decât atât, după cum rezultă din textul deciziei atacate, Colegiul penal constată că, instanța de apel și-a motivat decizia în conformitate cu art. 417 alin. (1) pct. 8) Cod de procedură penală, decizia cuprinde temeiurile de fapt și de drept care au dus la pronunțarea deciziei recurate, or, în fapt, decizia instanței de apel corespunde tuturor prevederilor legii de procedură penală, ea fiind legală și

întemeiată, soluție pe care instanța de recurs și-o însușește pe deplin și a cărei reluare nu se mai impune, având în vedere și faptul că verificând hotărârea atacată în raport cu prevederile art. 424 alin. (2) Cod de procedură penală, temeiuri de casare a acesteia nu s-au stabilit.

Prin urmare, instanța de recurs ordinar conchide că nu s-a comis eroarea de drept prevăzută în pct. 10) alin. (1) al art. 427 Cod de procedură penală, la care face referință recurentul, deci nu persistă temeiul de casare a soluției adoptate, pedeapsa stabilită inculpatului fiind aplicată de către instanța de apel în conformitate cu legea și în limitele acesteia, din care considerente se impune inadmisibilitatea recursului, ca fiind vădit neîntemeiat.

7. În conformitate cu prevederile art. 432 alin. (2) pct. 4) Cod de procedură penală, Colegiul penal al Curții Supreme de Justiție,

d e c i d e :

inadmisibilitatea recursului ordinar declarat de către avocatul Natalia Uncu în numele inculpatului, împotriva deciziei Colegiului penal al Curții de Apel Bălți din 21 iulie 2020, în cauza penală în privința lui *Savciuc Alexandr XXXXX*, ca fiind vădit neîntemeiat.

Decizia este irevocabilă, pronunțată integral la *24 februarie 2021*.

Președinte:

Iurie Diaconu

Judecători:

Ion Guzun

Liliana Catan